

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰਿਟ

ਕਪੂਰ ਜੇ.

ਪੰਡਿਤ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਥ ਬਾਜ਼ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

v.

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ। -ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ।

1955 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 195-ਡੀ

ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਐਕਟ (1950 ਦਾ IV)—ਸੈਕਸ਼ਨ 3—^5 ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ
ਆਧਾਰ—ਦੀ ਕਾਫੀਤਾ—ਕੀ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ

- ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ — ਦੇ ਆਧਾਰ।

ਦਸੰਬਰ, 2

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ (1) ਕੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਧਾਰ ਕਾਫੀ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ
ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦਾ
ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ;

(2) ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ
ਰੋਕੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਤਰਕਸੰਗਤ
ਸਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ;

(3) ਕਿ ਆਧਾਰ ਅਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 22 ਦੀ ਧਾਰਾ (6) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੈ। ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ;

(4) ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ, ਪਹਿਲਾਂ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ;

(5) ਕਿ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਮਾਲਾ ਫੋਡ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ

(6) ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨਿੱਜੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ 'ਤੇ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਹਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੱਤਾ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਾਮੂਲੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਬੰਬਈ ਸਟੇਟ ਬਨਾਮ ਆਤਮਾ ਰਾਮ (1), ਤਰਪਦਾ ਦੇ ਬਨਾਮ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ (2), ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਭਾਰਦਵਾਜ਼ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (3) , ਸੋਢੀ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੈਪਸੂ (4) ਰਾਜ), ਸ਼ਿਬਨ ਲਾਲ ਸਕਸੈਨਾ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (5), ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜਾ ਸਮਰਾਟ (6), ਅਤੇ ਭੀਮ ਸੇਨ ਦਾ ਕੇਸ (7), 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ; ਆਸਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (8), ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਸਿਨਹਾ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ (9), ਹਰ ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕੇਸ (10), ਰੋਮੇਸ਼ ਥਾਪਰ ਦਾ ਕੇਸ (11), ਆਸ਼ੂਤੋਸ਼ ਦਾ ਕੇਸ (11)

(1)	1951 ਐਸਸੀਆਰ 167
(2)	1951 SCR, 212
(3)	1953 SCR 708
(4)	A1JL 1954 SC 276
(5)	1954 SCR 480
(6)	L LR 12 ਲਾਹ. 280
(7)	1952 SCR 19
(8)	AXR. 1950 ਸਾਰੇ. 709
(9)	ਏਆਈਆਰ 1949 ਪੈਟ. 236
(10)	ਏਆਈਆਰ 1950 ਈਪੀ 222
(11)	1950 SCR 594

ਲਹਿਰੀ ਦਾ ਕੇਸ (1), ਅਤੇ ਖਲੀਫਾ ਜਾਨਕੀ ਦਾਸ ਦਾ ਕੇਸ (2), ਵੱਖਰਾ ਸੀ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾਈ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ। ਪਾਸ

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਮਲਿਕ ਰਾਮ ਭੀਜਾ ਮੱਲ ਅਤੇ ਜੀਆਰ ਚੋਪੜਾ ।

ਸੀ.ਕੇ. ਦਫਤਰੀ, ਸਾਲੀਸਿਟਰ-ਜਨਰਲ, ਆਰ.ਐੱਚ. ਵੇਬਰ ਅਤੇ ਬਿਸ਼ੰਬਰ ਦਿਆਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਆਰਡਰ

Kapur, J.

ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਹੈ ਜੋ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਥ ਬਜਾਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪਟੀਸ਼ਨ ਮੁਤਾਬਕ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਦਾ ਪੁਰਾਣਾ ਵਰਕਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ 25 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਹ 1931 ਵਿੱਚ ਐਸ.ਡੀ. ਨੌਜਵਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸਰ ਬਰਟਰੈਂਡ ਗਲੈਂਸੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੌਮ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਂਬਰ ਸਨ। ਸ਼ੇਖ ਅਬਦੁੱਲਾ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਉਰਦੂ ਸਪਤਾਹਿਕ "ਦ ਹਮਦਰਦ" ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 1947 ਤੱਕ ਇਸਨੂੰ ਸੰਪਾਦਿਤ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਕਸ਼ਮੀਰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾਪਕ-ਮੈਂਬਰ ਸੀ, ਪਰ ਉਸਨੇ 1941 ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਸਬੰਧ ਤੋੜ ਲਿਆ।

Xiy AIR 1953 SC 451
(2) ਏਆਈਆਰ 1950 ਈਪੀ 172

ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਅੰਤਰ nces. ਉਹ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸੋਸ਼ਲਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪੀਡਿਤ ਪ੍ਰੇਮ ਚੇਅਰਮੈਨ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ^{ਅਥ} ਬਜਾਜ਼ ਨੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਾਨਫਰੰਸ-ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ

ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 1940 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਅਤੇ 1940 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ -----ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਾ ਸਰੋਤ ਹੈ। 'ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ' ਕਪੂਰ, ਜੇ. 1954 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਇਆ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਤੇ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਹੱਲ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੂੰ 1917 ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 1950 ਤੱਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ SUTE ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਉਹ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮਾਸਿਕ "ਦਿ ਵਾਇਸ ਆਫ਼ ਕਸ਼ਮੀਰ" ਦਾ ਸੰਪਾਦਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਦਿੱਲੀ ਨਵੰਬਰ 1954 ਤੋਂ

8 ਸਤੰਬਰ, 1955 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰੀਵੈਂਟਿਵ ਡਿਟੈਂਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਉੱਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੀਡਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਅਤੇ ਆਧਾਰ v ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। , ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ 1 ਸਤੰਬਰ 1955 ਹੈ।

ਇਹ ਆਧਾਰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਦੋਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕੁਝ ਲੇਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੈ। 10 ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਇਸ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ, -ਟੀ. 1955, ਜੋ ਕਿ 11 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 'ਤੇ ਪਰੇਸ਼ਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, 'ਦਿ ਵਾਇਸ ਆਫ਼ ਕਸ਼ਮੀਰ' ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਅੰਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ ਨਵੰਬਰ 1954 ਦੇ ਅੰਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਪਾਦਕੀ 'ਸਪੋਕਸਮੇਨ ਆਫ਼ ਦ ਅਪ੍ਰੈਸਡ' ਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਵੀ ਇਸੇ ਅੰਕ ਦਾ 'ਏ ਰਿਪੋਰਟ ਆਨ ਕਸ਼ਮੀਰ' ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਹੈ। ਤੀਜਾ ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੇ ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ। 1955 'ਕਸ਼ਮੀਰ ਡੈਮੋਕਰੇਟਸ ਅਪ੍ਰੋਚ ਬੈਂਡੰਗ ਕਾਨਫਰੰਸ'?

ਪੰਡਿਤ ਪ੍ਰੇਮ ਰਾਜ ਦੇ ਦੋ ਐਬਸਟਰੈਕਟ ਵੀ ਹਨ- 25 ਅਗਸਤ, 1955 ਨੂੰ ਕਾਨਪੁਰ ਦੇ ਇੱਕ ਉਰਦੂ ਅਖਬਾਰ "ਦਿ ਡੇਲੀ ਆਜ਼ਾਦੀ" ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਾਥ ਬਜ਼ਾਜ਼ ਗੁਣ ਅਤੇ 'ਦ ਡਾਨ' ਤੋਂ 'ਦਾ ਅਤੇ ਹੋਰ' .

ਕਰਾਚੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 24 ਅਗਸਤ, 1955 ਅਤੇ ਲਾਹੌਰ ਦੀ ਦਿ ਕਪੂਰ ਜੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਟਾਈਮਜ਼" ਮਿਤੀ 26 ਅਗਸਤ, 1955।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਦੂਜਾ ਆਧਾਰ ਹੈ-

“ਇਹ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ ਦੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਰੰਤਰ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਹੋ, ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ, ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨਾ, ਜਾਂ ਇੱਥੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਤੱਥ ਜਾਂ ਵੇਰਵੇ ਦੇਣਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ।”

ਇਸ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ, ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਾਸ

ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ-

(1) ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਧਾਰ - "ਅਸਪਸ਼ਟ, ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ, ਅਣਜਾਣ ਅਤੇ ਅਪੂਰੇ" ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ;

(2) ਕਿ ਆਧਾਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ " ਲੇਖਾਂ ਅਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਰੈਸ ਨਾਥ ਬਜ਼ਾਜ਼ ਪੈਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ" ਯੂਨੀਅਨ

ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ;

ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

- (3) ਉਹ ਜ਼ਮੀਨੀ ਨੰਬਰ 2 ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਅਧੂਰਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤੱਥ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹ 'ਜਨਹਿਤ' ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਅਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦੇ;
- (4) ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼, ਭਾਵ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ;
- (5) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹਿੰਸਾ, ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ; ਅਤੇ
- (6) ਕਿ ਹੁਕਮ *ਮਾਲਾ ਹੈ।*

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਢੁਕਵੀਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਕਾਫੀ ਸਾਵਧਾਨੀ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਾਇਜ਼ ਹੈ।

ਕੀ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਬੰਬਈ ਰਾਜ v.

ਪੰਡਿਤ ਪ੍ਰੇਮ ਆਤਮਾ ਰਾਮ, (1), ਤਰਪਦਾ ਦੇ ਬਨਾਮ ਨਾਥ ਬਜਾਜ਼ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ (2), ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਭਾਰਦਵਾਜ਼ ਬਨਾਮ ਦ.

ਦਿੱਲੀ ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਹੋਰ (3), ਸੋਢੀ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਉਨ ? ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ (4), ਅਤੇ ਸ਼ਿਬਨ ਲਾਲ ਸਕਸੈਨਾ ਬਨਾਮ ਵਿਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (ਏ)।

ਕਪੂਰ, ਜੇ.ਜੇ.ਐਨ. ਬੰਬਈ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਆਤਮਾ ਰਾਮ (1), ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰੀ ਗਈ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਧਾਰ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਵਸਤੂਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਮਾਲਾ ਫਾਈਡਜ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਹੁਮਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 22 ਦੀ ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪੇਸ਼ੀ 'ਤੇ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸ ਅਧਾਰ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਿਸ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨਾਲ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੋਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਉਸਨੂੰ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਕੀਨਿਆ. ਸੀਜੇ ਨੇ ਪੰਨਾ 176 'ਤੇ ਕਿਹਾ-

“ਜੇ. ਇਸ ਲਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਸਾਈਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸੀ, ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਤਰਕਸੰਗਤ ਮਨੁੱਖ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਹੈ।

- (1) 1951 SCF 167
- (2) 1951 SCR 212
- (3) 1953 SCR 708
- (4) ਏਆਈਆਰ 1954 ਐਸਸੀ 276
- (5) 1954 SCR 480

ਪੰਡਿਤ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਟੀਏ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਅਥ ਬਜਾਜ਼ ਸਵਾਲ।

ਟੀ.,
, ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ

ਜ਼ਮੀਨ ਓ. ਮਾਲਾ ਫਿਡਜ਼ ਚਾਈ- ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲਟਕ ਗਿਆ। ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ -----ਰੂਪ ਵਿੱਚ. ਜੇ ਆਧਾਰ ਕਾਫੀ ਹਨ ਜਾਂ ਕਪੂਰ, * ਜੇ. ਨਹੀਂ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਰਾਏ ਅਨੁਸਾਰ, ਧਾਰਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ।

ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੱਟਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ-ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਇਕ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਸਖ਼ਤ * ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ, ਪਰ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪੰਨਾ 183 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ-

"* *, ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਜਾਂ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ
ਸੁਭਾਅ ਹੈ

ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਾਮਲਾ ਹੈ।

ਪੰਡਿਤ ਪ੍ਰੇਮ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸੀ-

V.
Union of India
and another

Kapur, J.

“ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ, ਟੈਸਟ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਲਈ . ਜਾਂਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਪੀਆਰਸਨ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ।”

ਤਰਪਦਾ ਦੇ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ (1) ਵਿੱਚ , ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਹ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਕਾਫੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ \$ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਾਫੀ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ + ਹੈਟ ਪੁਰ ਪੇਜ਼ ਲਈ ordv। ਟਿੱਲਿਆਂ ਦੀ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ "ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਟਿੱਲਿਆਂ" ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਖੜੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਭ ਕੁਝ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਨਾਲ ਜੋ ਕਿ ਡੀ.ਐਫ.ਐਨ.ਆਈ.ਓ.

ਕੇਵੀ TM ਭਾਰਦਵਾਜ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ (2s ^{ਇਹ} ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਟੀਲੇ ^{ਥਾ} ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਅਸਪਸ਼ਟ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੂਜੇ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਡਾਂਸ vd+h ^f iy ਵਿਧੀ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ bv ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ iUeoal ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਆਧਾਰ ਅਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ * 0 ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹਰੇਕ ਧਾਤੂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਸ਼ੇ ^f o + he' r' privilege und^r ਕਾਰਨ (R) nf dm Consti tution ਦਾ ਆਰਬੋਲੋ 22। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ^{ਜੋ ਟੀਲਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਸੀ-}

"(el Vnu hmm ਬੀਅਰ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ਿੰਗ th ¹ ਮੂਵਮੈਂਟ hv cnro ¹ 'iro

ਵਲੰਟੀਅਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਸ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ; ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਬਾਰਾ ਹਿੰਦੂ ਪੰਡਿਤ ਪ੍ਰੇਮ ਰਾਓ ਦੀ ਰਵਿਉਜੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ। ਨਾਥ ਬਜਾਜ਼

ਭਾਰਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਦੇ ਸੌਫੀ ਸ਼ਮਥੇਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ -----ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ-ਕਾਪਾ '1, ਜੇ. ਸਰਕਾਰ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਇਹ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਉਹ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਸਿਨਹਾ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਾਂਤ, ਓਜ ਬਿਹਾਰ (2) 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਪੱਖ ਲਈ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਕਿ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨੇ ਹਿੰਸਾ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹੜਤਾਲਾਂ ਜਾਂ ਹੜਤਾਲਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਆਗੂ ਦਾ ਇੱਕ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਲਿੰਕ ਸੀ ਜੋ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣ। ਉਹ ਅਸਪਸ਼ਟ ਜਾਂ ਆਮ ਦਾਅਵੇ ਹਨ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਹੋਰ ਜੋ ਵੀ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੀ ਹੈ। ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਜਿੱਥੋਂ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਕਿ ਕੀ ਹੜਤਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ, ਅਜਿਹੀ ਸਟੀਕਤਾ ਜਾਂ ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਸ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ ਕਿ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਆਸਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (3) ਸੀ; ਜਿੱਥੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਟੈਬ-ਜੀ ਪਾਰਟ-ਨ-ਹੜਤਾਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਬੋਟੇ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਹੀ ਹੈ

Nath Bazaz
v.
Union of India
and another

ਪੰਡਿਤ ਪ੍ਰੇਮ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਦਾ ਕੇਸ (1), ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਦੇ ਹੋਰ ਕੇਸ
ਅਦਾਲਤ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ,
ਪਰ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕੇਸ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ
ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ
ਕੇਸ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ-

Kapur, J.

ਇਹ ਕਿ ਕੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਗੇੜ ਕਾਫੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ,
ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ-
ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਫੈਸਲਾ ਜੋ ਹੈ
ਨਿਸ਼ਚਿਤ. *ਭਗਤ ਸਿੰਘ* ਬਨਾਮ *ਬਾਦਸ਼ਾਹ* (2), ਗਵਰਨਰ-
ਜਨਰਲ ਵਿਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਿਵੀ
ਸੀ.ਐਮ.ਆਈ.ਐਲ. ਸੀ- ਜੱਜ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉਥੇ ਕੋਈ ਸੀਮਰਮੂ
ਸੀ: " ਜਾਂ ਇਕ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਜਿੱਥੇ
ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਥਿਰ ਸੀ-

“ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ, ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ
ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਆਈਡੀਆ ਦੀ ¹⁰
ਗ੍ਰਾਮ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ
ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਲਾਗੂ ਕਰੇਗਾ। , ਘੋਸ਼ਣਾ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ
ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਲਈ, ਕੀ? ਭਾਰਤੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ
ਗਏ ਐਕਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਰ ਇਸ
ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਉਸੇ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ
ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ; ਅਤੇ ਇਸ
ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਆਰਡੀਨੈਂਸ
ਭਾਰਤੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੇ ਸਮਾਨ
ਅਸਵੀਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ
ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।”

(2) ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ
ਤਰਕਸੰਗਤ ਕਨੈਕਟਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ

(1) 1951 ਐਸਸੀਆਰ 167

(2) ILR 12 Lah. 280

ਉਹ ਵਸਤੂਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੀਡਿਤ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੋਕਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ;
ਨਾਬ^ਬਾਜ਼ਾ।

(3) ਕਿ ਆਧਾਰ ਅਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਘ ਦੇ ਹਰੇਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ- ਜੋ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ

-----ਧਾਰਾ ਦੇ ਕਪੂਰ/ਐਕਸ ਕਲਾਜ਼ (6) ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਸੀਵਧਾਨ ਦੇ 22 ;

(4) ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ; ਅਤੇ

(5) ਮਾਲਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਵਫ਼ਾਦਾਰ

ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਆਧਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ _____ ਹਨ, ਉਹ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹਨ। ਮੈਂ ਇਸ ਸਬੰਧਿਤ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਉਹ ਨਾ ਤਾਂ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਹੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਾਕਾਫੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਭਾਰਦਵਾਜ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਵਿੱਚ ਪਤੰਜਲੀ ਸ਼ਾਸਤਰੀ, ਸੀਜੇ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਰੀਖਣ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

"ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ, ਅਟਾਰਨੀ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਪ-ਪੈਰਾ (ਈ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਆਧਾਰ ਦਾ ਮੁਨਾਸਬ ਮਤਲਬ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸੰਗਠਨ ਦੁਆਰਾ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਬਾਰਾ ਹਿੰਦੂ ਰਾਓ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ 4 ਤੋਂ 10 ਮਾਰਚ ਤੱਕ ਵਾਲੂਨ ਟੀਅਰਜ਼ ਦਾ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕਰਾਉਣਾ। ਵਿਆਖਿਆ - ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾਯੋਗ ਹੈ ਪਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਜੋ

(1) 1953 ਐਸਸੀਆਰ 708 ਪੀ. 712

Pandit Prem
Nath Bazaz
v.
Union of
India
and another

ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰ-ਪ੍ਰੇਖਿਆ ਵਿੱਚ ਅਨੁਭਵ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ , ਅਟਾਰਨੀ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝਾਏ ਗਏ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਯਕੀਨਨ, ਇਹ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੇ, ਆਧਾਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਰੋਤ ਕੋਲ ਛੱਡੇ ਬਿਨਾਂ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਰਾ 2 ਦੇ ਉਪ-ਪੈਰਾ (ਈ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੁਰਜ਼ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹਨ।

ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸਪੁਰਦਗੀ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਟਾਰਨੀ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਅਨੁਭਵੀ ਵਕੀਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਉਸ ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਲੰਬਾ ਰਸਤਾ ਹੈ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਹੱਦ ਦਰਸਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਵਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਯੂਨੀਅਨ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੀ ਉਹ ਚੰਗੇ ਆਧਾਰ ਹਨ ਜਾਂ ਮਾੜੇ ਆਧਾਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਅਸਪਸ਼ਟ ਜਾਂ ਨਾਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ “ਇ ਵਾਇਸ ਆਫ ਕਜ਼ਮੀਰ” ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਅੰਸ਼, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸੰਪਾਦਕ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋ ਬਿਆਨ ਜੋ 25 ਸਤੰਬਰ, 1955 ਦੇ ਕਾਨਪੁਰ ਦੇ “ਇ ਸਿਆਸਤ” ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਕਰਾਚੀ ਦੇ “ਇ ਡਾਨ” ਅਤੇ ਲਾਹੌਰ ਦੇ “ਦ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਟਾਈਮਜ਼” ਦਾ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੋਣ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਵੇਰਵੇ ਕਾਫੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ “ਅਸਪਸ਼ਟ” ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰੇਮ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ “[®] ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਉੱਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀ ਹੈ , ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਭਾਰਦਵਾਜ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ , ਆਧਾਰ com- ਇੱਕ ਹੋਰ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 22 ਦੀ ਧਾਰਾ (6)

ਅਧੀਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ ਕਪੂਰ* J. ਜੋ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ—

“22 (6) ਧਾਰਾ (5) ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਅਥਾਰਟੀ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਮਝਦੀ ਹੈ।” ਸੀਵਿਯਾਨ ਵਿੱਚ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਭਾਰਦਵਾਜ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਸੀਵਿਯਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਹਰ ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (2) ਵਿੱਚ, ਤਾਜ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪੂਰਬੀ ਪੁਨ ਜਾਬ ਸੇਫਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਸੀ, ਨਾ ਹੀ ਰੋਮੇਸ਼ ਥਾਪਰ ਦਾ ਕੇਸ (3)। ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਜੋ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਲਕਿ ਮਦਰਾਸ ਪਬਲਿਕ ਸੇਫਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕੇਸ ਸੀ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਗਲਤ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਾਧਾਰਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਰੋਪਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਐਕਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਲਈ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਆਸ਼ੂਤੋਸ਼ ਲਹਿਰੀ ਦੇ ਕੇਸ (4), ਜਾਂ ਖਲੀਫਾ ਜਾਨਕੀ ਦਾਸ ਦੇ ਕੇਸ (5) ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਨਿਸ਼ਠਾਵਾਨ ਨੂੰ .

- (1) 1953 SCR 708
- (2) ਏਆਰਆਰ 1950 ਈਪੀ 222
- (3) 1950 SC R. 594
- (4) ATR 1953 SC 451
- (5) ਏਆਈਆਰ 1950 ਈਪੀ 172

ਪੀਡਿਤ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੰਨ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਕਿ ਆਧਾਰ ਨਾਥ ਬਜਾਜ਼ ਅਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ^, ® ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ । ਭੀਮ ਸੇਨ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਵਿਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ

- ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੰਨਟੈਕਟ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਵਧਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕਪੂਰ, ਜੇ.

ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨਿੱਜੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ 'ਤੇ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਹਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੀਵਿਯਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਭ ਤੋਂ ਮਾਮੂਲੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਸੀਵਿਯਾਨਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

- (2) ਏਆਈਆਰ 1949 ਪੈਟ. 236
(3) ਏਆਈਆਰ 1950 ਸਾਰੇ। 709

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ